

Круглий стіл
"Ринок виробництва меду: від традицій до світового експорту"
20 квітня, 2018
Рівненська ОДА (Рівне, майдан Просвіти, 1, ауд. 201)

Ім'я, посада

Коментар

Модератор

Вступне слово. Відкриття круглого столу.

Микола Мороз

Генеральний директор
Директорату безпечності та
якості харчової продукції,
Міністерство аграрної політики і
продовольства України

1. Виробництво меду в Україні має бути виключно офіційним, а суб'єкти господарювання на ринку мають бути офіційно зареєстрованими.
2. Простежуваність на ринку сьогодні є ключовим питанням. Ми хочемо почути бачення подальшого розвитку галузі безпосередньо від суб'єктів господарювання, що працюють на ринку.

Джошуа Бадах

Ключовий експерт, EU4Business
| FORBIZ

1. Публічний діалог є основою для створення дієвого та ефективного законодавства. Наприклад? в Європейському Союзі такі заходи мають широку практику застосування.
2. В 200 км від України знаходиться ринок з найбільшим ВВП у світі, і Україна має використовувати свій потенціал та ставати повноцінним гравцем на ньому.

Андрій Заблоцький

Керівник сектору «Сільське
господарство», BRDO

Презентація Зеленої книги.

В Зеленій книзі «Регулювання ринку меду» ми розглянули проблематику через призму бізнес процесів, які існують на ринку та виділення інструментів регулювання, які впливають на розвиток такого бізнесу в Україні.

Під час нашого дослідження ми зрозуміли, що розпочати зареєстрований бізнес в Україні є не така легка справа. Адже на ринку діє 44 акти регулювання. Працюючи на ринку та розпочинаючи бізнес з моменту виробництва меду та до моменту експорту, суб'єкти господарювання більше 26 разів мають взаємодіяти з органами державної влади.

BRDO є провідною, незалежною консультативною установою з регуляторної політики в Україні, яка фінансується Європейським Союзом в рамках проекту FORBIZ та Ініціативи EU4Business.

За результатами дослідження ми встановили, що: 50 % інструментів регулювання мають високі корупційні ризики; 15% інструментів регулювання є недружніми до бізнесу. Тому бізнес не завжди розуміє правила поведінки на ринку.

У нашій Зеленій книзі ми висвітили набагато більше проблемних питань, які можуть стати платформою для подальшої дискусії. Тому що ринок меду для нашої країни є важливим і потребує своєчасного виправлення нормативних помилок та прогалів, з метою подальшого та ефективного його розвитку.

Основними питаннями до обговорення є реєстрація пасіки, простежуваність виробництва меду, зменшення збитків у бджільництві, принцип добросусідства, регулювання медових напоїв.

Олександр Лозовицький

Начальник відділу міжнародної інтеграції в сфері технічного регулювання, санітарних та фітосанітарних заходів в АПК, Міністерство аграрної політики і продовольства України

1. Регулювання ринку меду потребує змін. Ми маємо розуміти, що вони не будуть швидкими, однак вже сьогодні ми інтенсивно працюємо над встановленням вимог до меду й опрацьовуємо широке коло інших проблемних питань, що існують на ринку.
2. Мінагрополітики було створено робочу групу, у рамках якої ринок працює над проблемою №1 для пасічників – це отруєння бджіл, причиною якої в першу чергу є відсутність комунікації між самими суб'єктами господарювання.
3. Мінагрополітики в подальшому планує працювати над реалізацією пропозицій, викладених у Зеленій книзі «Регулювання ринку меду», спільно з експертами Офісу BRDO із залученням громадськості та представників ринку.

Андрій Бажин

Віце-Президент ГС ВГО «Спілка пасічників України»

1. На сьогодні 1% громадян України займається бджільництвом, а поріг виробництва зріс до 80 тис тон, однак ці показники державна статистика України не відображає.
2. За останні 20 років в Україні ринок меду не змінювався. За останні 2 роки розпочалась інтенсивна робота з органами державної влади, пасічниками та представниками інших держав. Основними проблемами ринку, які ми маємо вирішити, є: паспортизація, отруєння бджіл, відсутність контролю, проблеми з ветеринарними препаратами, районування порід бджіл та відновлення зелених насаджень.
3. Зелена книга «Регулювання ринку меду» є гарною дорожньою

BRDO є провідною, незалежною консультативною установою з регуляторної політики в Україні, яка фінансується Європейським Союзом в рамках проекту FORBIZ та Ініціативи EU4Business.

картою, яка може стати основою для вирішення наявних проблем галузі.

Павло Герб

Член Ради ГО "Дніпровський пасічник"

1. Паспортизація сьогодні не працює, адже пасічники оформлюють паспорт пасіки виключно у випадках, коли його вимагають інші органи.
2. Ветеринарія має бути якісною послугою для підприємців, а не методом контролю.
3. Бджолярі почали самостійно вирішувати проблему вирубки зелених насаджень шляхом самостійної висадки саджанців.
4. Відсутня підтримка з боку держави.

Віталій Самсон

Завідувач Сектору ДРС у Рівненській області

1. Ми працюємо над створенням нового регуляторного поля і руйнуванням бар'єрів застарілого законодавства.
2. Пасічники Рівненщини звернулись із пропозицією створити буферну зону (санітарно-захисну) в радіусі 20 км для ведення їх господарської діяльності, і зараз це питання опрацьовується.

Надія Переходько

Директор департаменту АПК, Рівненська обласна державна адміністрація

1. Ми маємо багато проблем, пов'язаних із діяльністю пасічників, зокрема це і проблеми з отруєння бджіл. На законодавчому рівні має бути встановлено відповідальність за наслідки використання засобів захисту рослин і пестицидів, що спричиняють отруєння бджіл.

Анатолій Мосійчук

Заступник Голови Спілки пасічників Рівненського району

1. Найбільшою проблемою ринку є варварське використання засобів захисту рослин, пестицидів і гербіцидів. Рівненщина – одна з перших за показниками смертності бджіл в Україні.
2. Кримінальні справи щодо отруєння бджіл не розглядаються.
3. Пасічникам необхідна допомога від органів державної влади, в т.ч. статистики, для отримання реальних показників смертності бджіл.
4. Органічне виробництво сільськогосподарської продукції може стати основою для відновлення бджільництва.

Тетяна Сушко

Виконавчий директор ГС ВГО «Спілка пасічників України»

1. Бджолярі мають об'єднуватись.

Володимир Дмитрук

Віце-президент ГС ВГО «Спілка пасічників України»

1. Медоваріння може стати новою галуззю сільського господарства в Україні.
2. Проблемою для розвитку медоваріння є те, що для роботи без отримання ліцензії на оптову торгівлю суб'єкт господарювання має

BRDO є провідною, незалежною консультативною установою з регуляторної політики в Україні, яка фінансується Європейським Союзом в рамках проекту FORBIZ та Ініціативи EU4Business.

самостійно вирощувати власні трави, ягоди та інші.

Борис Кобаль

Директор Департаменту
безпечності харчових продуктів
та ветеринарної медицини
Держпродспоживслужби

1. Паспорт пасіки як документ було створено для забезпечення виходу бджолярів на ринок (базар).
2. У випадку віднесення паспорту пасіки до ДДХ і адміністративної послуги для ринку збільшиться строк видачі документу, час на його підпис, вартість самого бланку документу, збільшаться час на дослідження та час на залучення інспекторів для їх проведення.
3. Щодо проблеми високої вартості досліджень для пасічників: в законодавстві передбачено безкоштовне проведення таких досліджень.
4. Процедура реєстрації пасіки в Україні схожа з процедурою реєстрації пасік в Польщі.
5. Пасіка не потребує реєстрації в органах місцевої влади, адже норма закону, якою це передбачено, не працює.
6. Виробництво меду є первинним виробництвом та не потребує отримання експлуатаційного дозволу.

Питання:

Денис Фадєєв

Член ГС ВГО «Спілка пасічників
України», Київська область

Чи достатньо у Держпродспоживслужби України фахівців для проведення огляду всіх пасік (400 тис. пасік)? Як регламентується проведення огляду бджолосімей?

Коментар:

Борис Кобаль

Директор Департаменту
безпечності харчових продуктів
та ветеринарної медицини
Держпродспоживслужби

Держпродспоживслужба має достатньо фахівців для проведення огляду і відбору зразків у всіх пасічників, що є офіційно зареєстрованими.

Коментар:

Сергій Кучер

Член ГО "Дніпровський
пасічник"

Паспорт пасіки по часу на сьогодні займає стільки ж часу, скільки б ми витрачали, якби він був ДДХ і адміністративною послугою.

Коментар:

Тетяна Сушко

Виконавчий директор ГС ВГО
«Спілка пасічників України»

1. На сьогодні Спілка пасічників України має докази того, що в регіонах аналізи не є безкоштовними, а за огляд бджолосімей береться 100% вартість, а не 10%.
2. Як документ паспорт пасіки не має зв'язку із аналізами та дослідженнями, що виконуються для нього.
3. Пасічники не мають проводити клінічні аналізи та огляд пасіки, адже

BRDO є провідною, незалежною консультативною установою з регуляторної політики в Україні, яка фінансується Європейським Союзом в рамках проекту FORBIZ та Ініціативи EU4Business.

в законодавстві визначено, що це їх право, а не обов'язок.

Коментар: Белюх Сергій Член Ради, Спілка пасічників Тернопільської області	Щодо державної реєстрації потужностей, інформація Держпродспоживслужби не відповідає дійсності, адже станом на сьогодні зареєстрованих суб'єктів є набагато більше, ніж зазначив представник Держпродспоживслужби.
Коментар: Борис Кобаль Директор Департаменту безпечності харчових продуктів та ветеринарної медицини Держпродспоживслужби	Ми працюємо над пошуком компромісу та шляхів вирішення наявних проблем, пасічники мають відкрито говорити про бар'єри, з якими вони стикаються, для того щоб держава могла їх усувати.
Коментар: Дмитро Рогожин член Первомайської районної організації, Миколаївська область	<ol style="list-style-type: none">1. Фактично паспорт пасіки підтверджує здоров'я бджіл на момент його видачі, надалі він не працює. При його переоформленні ветеринари нав'язують проходження огляду всіх бджолосімей, замість необхідних 10%.2. На ринку діє застаріла інструкція, на підставі якої проводиться огляд бджіл та попередження хвороб і отруєння бджіл, і вона не працює.3. Філософія залучення представників ветеринарної медицини має змінитись.
Коментар: Борис Кобаль Директор Департаменту безпечності харчових продуктів та ветеринарної медицини Держпродспоживслужби	Саме для вирішення таких проблемних питань ми і маємо спільно працювати. Ми маємо викоринити корупцію та створити діюче нормативно-правове поле.
Коментар: Андрій Бажин Віце-Президент ГС ВГО «Спілка пасічників України»	Найбільше питань у пасічників викликає саме кількість та якість лабораторних досліджень, їх необхідність та обґрунтованість, а не паспорт пасіки в цілому як документ.
Коментар: Ірина Маслій Керівник сектору хвороб бджіл, ННЦ «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини»	Продукція бджільництва має дві основні характеристики: якість та безпечність. На жаль, на сьогодні невідома епізоотична ситуація в Україні щодо бджіл, саме тому між пасічниками та ветеринарами мають бути відпрацьовані шляхи взаємодії.

BRDO є провідною, незалежною консультативною установою з регуляторної політики в Україні, яка фінансується Європейським Союзом в рамках проекту FORBIZ та Ініціативи EU4Business.

<p>Коментар: Дмитро Рогожин член Первомайської районної організації, Миколаївська область</p>	<p>Бджолярі хочуть навчатись самостійно лікувати бджолосім'ї та допомагати ветеринарам. Аналізи за інструкцією для паспорту пасіки беруться в квітні, однак є хвороби бджіл, що проявляються і в інші пори року. Тобто фактично квітневі аналізи не відображають реальних хвороб бджіл.</p>
<p>Коментар: Наталя Сенчук Голова Спілки пасічників Полтавської області</p>	<p>Пасічники мають отримувати профільну освіту для повноцінної і ефективної діяльності.</p>
<p>Коментар: Олександр Лозовицький Начальник відділу міжнародної інтеграції в сфері технічного регулювання, санітарних та фітосанітарних заходів в АПК, Міністерство аграрної політики і продовольства України</p>	<p>Саме з метою дослідження складного питання щодо профільної освіти пасічників наступну робочу групу ми проведемо разом з Наталею Сенчук.</p>
<p>Сергій Терентьев Член ради ГС ВГО "Спілка пасічників України"</p>	<ol style="list-style-type: none">1. Пасічники протестують проти якості послуг, наданих ветеринарами. Я б хотів, щоб ми не тільки обговорювали проблему, але й шукали шляхи вирішення. Тому що ветеринарним фахівцям неможливо обслуговувати таку кількість бджолосімей, потрібно залучати громадськість по районах/селах.2. Ці лабораторні дослідження може проводити Інститут бджільництва.3. Ті, хто працює в насінництві, можуть завозити насінневий матеріал, мають можливість завозити високопродуктивну техніку. А бджолярі не можуть завозити високопродуктивних бджіл. План природного районування - збереження бджіл.4. Селекція бджіл в Україні відсутня. План породного районування не відповідає сьогоденню. Також, в Україні відсутнє контрольне спарювання. Відсутній реєстр племінного матеріалу. На племінний матеріал має видаватись документ.
<p>Коментар: Андрій Заблоцький Керівник сектору «Сільське господарство», Офіс BRDO</p>	<ol style="list-style-type: none">1. З приводу районування - необхідно визначитись, чи потрібно це та в якій формі, і правила мають бути зрозумілими. Якщо необхідний публічний реєстр, як по аналогії з реєстром насіння, такий реєстр має бути. Надайте свої пропозиції, щоб ми могли передати цю інформацію регулятору.

BRDO є провідною, незалежною консультативною установою з регуляторної політики в Україні, яка фінансується Європейським Союзом в рамках проекту FORBIZ та Ініціативи EU4Business.

2. З приводу проведення досліджень при видачі вет-сан паспорту пасіки. Необхідно визначити, чи потрібні ці дослідження, яка їх вартість, необхідність паспорту (у якій формі). Форма може бути різною, але правила мають бути визначені, щоб бізнес знав, які кроки необхідно виконати.

Коментар:

Тетяна Сушко

Виконавчий директор ГС ВГО
«Спілка пасічників України»

Необхідно передбачити чітку калькуляцію для проведення лабораторних досліджень.

Петро Шалієвський

Ревізійна комісія ГС ВГО «Спілка
пасічників України»

1. Подяка Офісу за проведену роботу. Це за останній час найбільш системне та актуальне дослідження у цьому напрямку. Велика подяка розробникам. Спілка Пасічників долучиться до процесу змін.
2. Зелена книга - про "бджільництво та пасічникування", адже аналіз значно ширший ніж "про мед".
3. Роль ветеринарно-санітарного паспорту пасіки переоцінена. Натомість ми маємо говорити про свідоцтво про реєстрацію пасіки, реєстр пасік.
4. Ми надішлемо лист Прем'єр Міністру дати доручення Мінагрополітики – створити орган управління за галуззю бджільництва.

Анатолій Попик

Спілка пасічників Рівненського
району

1. Гарним прикладом розвитку бджільництва для України є Турція.
2. Необхідно заборонити завозити агресивних бджіл до України.

Василь Паламар

Член ради ГС ВГО "Спілка
пасічників України"

1. Пасічникам потрібен постійний та якісний діалог.
2. Контроль за використанням засобів захисту рослин.
3. Необхідно прийняти український стандарт і запровадити механізми контролю.

BRDO є провідною, незалежною консультативною установою з регуляторної політики в Україні, яка фінансується Європейським Союзом в рамках проекту FORBIZ та Ініціативи EU4Business.